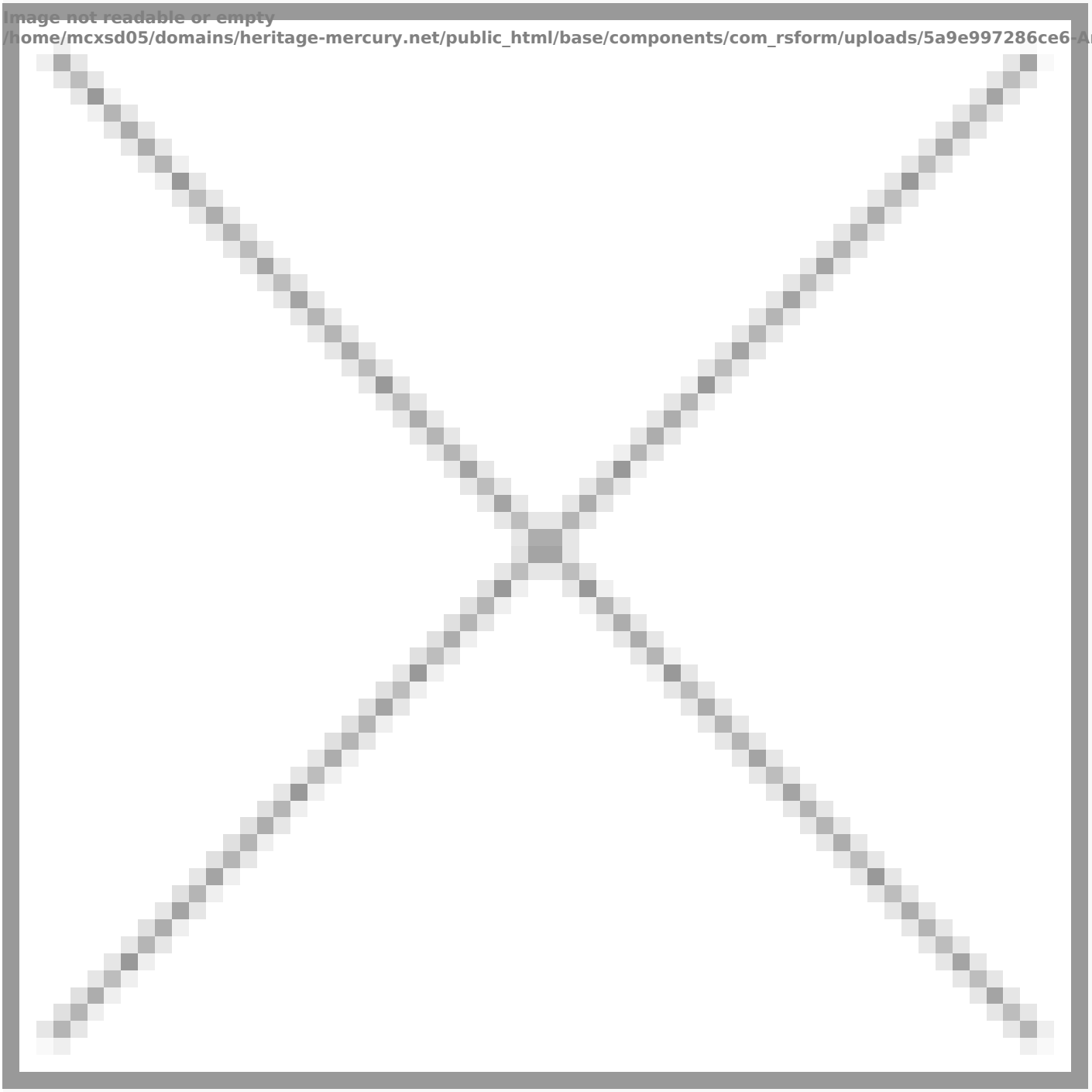
Ime predmeta 1	ANTONIJEV ROV (DEL 5: ETAŽA I/20 ODKOPNEGA POLJA KROPÁČ)
Ime predmeta 2	/
ID številka / EŠD	002.66.Idrija
Upravljavec	Center za upravljanje z dediščino živega srebra Idrija, Bazoviška 2, 5280 Idrija
Lastništvo	Javno
Lastnik	Republika Slovenija
ID številka / EŠD	EŠD 4826
Klasifikacija dediščine	Rudnik, Razvoj novih tehnologij in potencialov

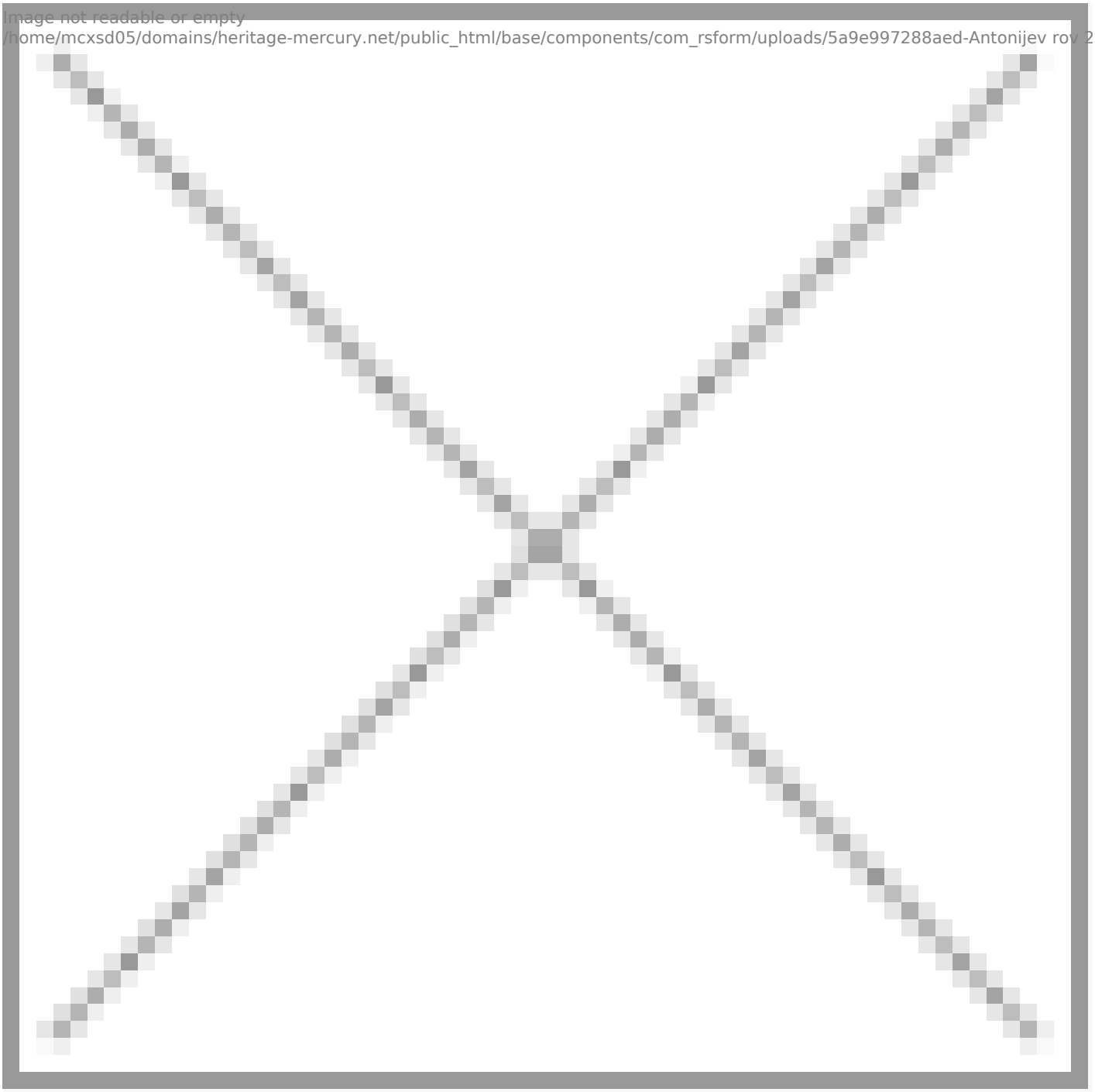
OPIS

Kratek opis	Etaža je sistem rovov in odkopov na isti višini med dvema obzorjema. Na obe strani priprave (rova) so bili izdelani odkopi (rovi) do roba rudnega telesa, v katerih so pridobivali cinabaritno rudo. Etaža I/20 je zadnja, najvišja etaža znotraj odkopnega polja Kropač–Ziljska. Etažo I/20 sestavljajo rov (priprava) in odkopi (stranski rovi), od katerih so trije ostali odprti do danes. Etaža je podprta s specifično leseno pravokotno podgradnjo. V tem delu rudnika so odkopavali bogato sedimentno cinabaritno rudo s samorodnim živim srebrom. Aktivno se je na etaži I/20 delalo vse do leta 1977.
Mere	Dolžina 78 m, višina etaže med 1,80–2,40 metra.

Materiali	Kamnina, lesena podgradnja.
Datacija	70. leta 20. stoletja
Avtor / Proizvajalec	Rudnik živega srebra Idrija

Slikovne priloge

Image not readable or empty
/home/mcxsd05/domains/heritage-mercury.net/public_html/base/components/com_rsform/uploads/5a9e997288aed-Antonijev rov 2

Prvotna raba	Etaža I/20 zavzema zahodni del rudnega telesa Kropáč-Ziljska. Na etažah Kropáč so odkopavali bogate singenetske rude predvsem v skonca plasteh in tufitih. Singenetske rude so bile v končni fazi hidrotermalnega delovanja dodatno epigenetsko močno impregenirane s cinabaritom in prepojene s samorodnim Hg. Odkopavanje je potekalo od spodaj-navzgor, predvsem v geomehansko slabih kamninah skrilavca pa po novi metodi od zgoraj-navzdol. Na etaži I/20 so v 60. letih 20. stoletja uporabljali stisnjen zrak za pogon strojev, nakladanje rude in pri zasipavanju rude. Na odkopu sta kopač (hajer) in pomožni kopač v kamnino s pomočjo različnim vrtalnih strojev zavrtala luknje. Vrtine so napolnili z razstrelivom, v zgodnejših obdobjih z dinamitom, kasneje z amonalom ali kamniktitom in jih zapolnili z glinastimi svaljki (nudlni). Po končanem odkopu sta kopača postavila leseno podporje, za zavarovanje pred padajočim kamenjem. Nato je sledil odstrel. Za nakladanje rude na odkopnih poljih so uporabljali mehanizirane nakladače samonakladalne transportne lopate. Po končanem odkopavanju so rove zasuli z jamsko jalovino ali prežgano rudo, kasneje pa so v pihan zasip dodajali tudi prod in pesek.
Sedanja raba	Etaža I/20 odkopnega polja Kropáč se ohranja, varuje in prezentira kot pomemben spomenik dediščine rudarjenja v Idriji z izjemnimi univerzalnimi vrednotami. Trije odprti odkopi na etaži prikazujejo različne faze odkopavanja živosrebrove rude – vrtanje, miniranje z vžigalnikom in razstrelivom ter nakladanje z odvozom iz obdobja 60. let 20. stoletja. Na ogled je EIMCO nakladalna naprava na pnevmatski pogon in različni vrtalni stroji. Izpostavljen je tudi problem neustrezne zaščite rudarjev spričo močno zaprašenih delovišč. Vpadnik I/20 – I/19 je opremljen s stopnicami in delom za material, s prikazom spuščanja lesa po vpadniku. V delu vpadnika I/19 – I/17 pa so vidni ostanki podporja spodnje 18. etaže, kar omogoča razlago in ponazoritev rudarske odkopne metode »od spodaj navzgor«. Na vrhu vpadnika je prikazan od pritiskov zlomljen in zrušen rov. V zrušenem rovu je vitel za

	transport po vpadniku.
Prvotna lokacija	Etaža I/20 odkopnega polja Kropáč leži na nadmorski višini 316 m.
Sedanja lokacija	Ni spremembe

STANJE OHRANJENOSTI

Zgodovina opravljenih posegov	Celotno pripravo etaže I/20 odkopnega polja Kropáč in tri odkope so leta 1995 očistili in ojačili z dodatnim podporjem. Del poškodovanega lesenega podporja je na lokaciji ohranjen z namenom, da se pokaže posledice in vplive delovanja hribinskih pritiskov na jamsko arhitekturo. Vpadnik iz etaže I/20 na I/19 je bil leta 1995 na novo narejen in opremljen s stopnicami.
Sedanje stanje	dobro
Potrebni ukrepi	Izvajanje rednih vzdrževalnih del po programu, vključno z izvajanjem nadzora stanja ter ohranjanjem, varovanjem in prezentacijo dediščine.

DOKUMENTACIJA

Naslov / zbirka / povezave itd., kjer so dostopne podrobnejše informacije	- Register nepremične kulturne dediščine Republike Slovenije; - Odlok o razglasitvi tehniške dediščine v Idriji in njeni okolici za kulturne spomenike državnega pomena. Uradni list RS, št. 66/01, 55/02, 16/08; - ZVKDS Restavratorski center. Konservatorski načrt Idrija - Antonijev rov. Ljubljana, Idrija, 2010; - Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/04, 70/06, 58/09, 93/10 in 23/15); - Republika Slovenija, Ministrstvo za kulturo. Izhodišča za

program celovitega varstva kulturne dediščine in naravnih vrednot, povezanih z idrijskim rudiščem. Idrija, 2010.

Izpolnjevalec	Mestni muzej Idrija
Izpolnjeval je	Miha Kosmač
Datum objave	2. 3. 2018
Datum urejanja	Never